

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Aneta Kučerová**

Název práce: **Vliv migrační krize na vztahy mezi Itálií a Rakouskem**

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

PhDr. Michal Dimitrov

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Jak vyplývá z názvu práce i úvodu, klade si autorka předložené bakalářské práce Aneta Kučerová za cíl analyzovat vliv migrační krize na vztahy mezi Itálií a Rakouskem. V úvodu práce pak stojí, že tématem práce je „reakce Itálie na rakouskou migrační politiku vůči uprchlické krizi“ (str. 3), což avizuje větší důraz na italskou stranu, jakkoliv se práce věnuje také rakouské straně. Práce je vymezena počátkem roku 2015 jako „začátkem vyhocené fáze uprchlické krize“ (str. 3) a summitem EU v Bratislavě v září 2016 – v úvodu je toto časové vymezení relevantně odůvodněno. Práce si klade za cíl zodpovědět čtyři vzájemně provázané a relevantní výzkumné otázky: Jaká byla reakce Itálie na rakouskou politiku, jaké byly vnitropolitické či zahraničněpolitické příčiny italské reakce, zda „diskurz mezi Itálií a Rakouskem“ probíhal na bilaterální nebo multilaterální úrovni a jaké byly rakouské a italské návrhy na změnu evropské azylové politiky? Práce odpovídá na tyto otázky a dochází k závěru, že „Itálie v důsledku svých národních zájmů odpověděla na většinovou část rakouské migrační politiky kriticky“ (viz Abstrakt).

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Předložená bakalářská práce je dle autorky teoreticky a metodologicky ukotvena jako případová studie (str. 4f.). Autorka parafrázuje definici (jedno)případové studie Michala Kořana v příslušné kapitole již standardní publikace Petra Druláka a kol. „Jak zkoumat politiku“. Hned zde vyvstává několik zásadních otázek při posuzování kvality práce. Za prvé: autorka v textu i poznámce pod čarou chybně označuje Petra Druláka jako autora textu, přehlíží skutečnost, že publikace je dílem kolektivu autorů a tuto publikaci neuvádí v seznamu literatury na konci práce; nabízí se tedy otázka, jak autorka pracuje s literaturou – drtivou většinu práce přitom tvoří studie a články stažené z internetu, jednak odborné texty různých think-tanků, jednak texty autorkou označované jako „publicistické“ (texty zpravodajských agentur a zpravodajských serverů tištěných a audiovizuálních médií) – to samo o sobě nemusí být hodnoceno negativně, zvláště pokud se jedná o aktuální téma, na druhé straně však autorka v celé práci pracuje pouze se třemi tištěnými publikacemi a třemi zdroji primárního charakteru; v této souvislosti se nabízí úvaha, proč autorka zvolila téma italsko-rakouských vztahů, když neovládá německý jazyk a připravila se tím o velké množství podstatných a relevantních pramenů a publikací, minimálně však o pohled „z druhé strany“; lze pochybovat, že anglickojazyčné zdroje tento deficit dokážou kompenzovat. Za druhé: Autorka se hlásí k případové studii, zároveň však její parafráze Kořanovu definici poněkud posouvá až zkresluje tím, že snad nešikovně, snad z neznalosti směšuje interpretativní a vysvětlující přístup (tam, kde Kořan dává spojku „nebo“, píše autorka „a“). Možná proto není jasné, k jakému z přístupů se autorka hlásí, i proto, že za třetí: přes určité náznaky autorka v podstatě rezignuje na stanovení proměnných a operacionalizaci výzkumu – z toho důvodu lze pak těžko určit měřítko pro hodnocení „vlivu“ migrační krize na vztahy sledovaných zemí, zvláště když práce nepracuje s žádnou teorií mezinárodních vztahů. V důsledku toho autorka nabízí spíše než případovou studii deskriptivní práci rozdělenou do souvisejících tematických kapitol. Za čtvrté: Problematická je také skutečnost, že se autorka ani náznakem nevěnuje vymezení základních pojmů (např. „migrační krize“, „uprchlická krize“, „národní zájmy“, „mezinárodní vztahy“, „populismus“, „euroskepticismus“, „diskurz“), které v práci používá. V některých případech také autorka nedůsledně pracuje s pojmy jako EU a Evropa, což zvláště vynikne v okamžiku, když hovoří zvláště o politice EU a politice sledovaných zemí (které jsou přitom součástí EU a mají na její rozhodování vliv nebo se o to alespoň snaží).

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Z gramatického hlediska text celkově odpovídá standardům pro závěrečnou práci a ojedinělé překlepy nepůsobí zásadně rušivě. Stylistická kvalita je spíše průměrná. Poněkud nešťastně působí názvy jednotlivých kapitol ve formě vět (s podmětem i přísudkem), které podtrhují deskriptivní charakter práce. Nabízí se také otázka, jak autorka pracuje s citacemi a literaturou. Např. u věty „Migranti nadále proudí do Itálie a statistiky dokonce uvádějí, že více migrantů putuje z Rakouska do Itálie než naopak.“ (str. 23) autorka odkazuje na text v italském jazyce, v němž tato informace není takto explicitně uvedena, resp. chybí její původní zdroj, který by měla autorka dle základního pravidla „ad fontes“ hledat a ověřit jím relevantnost a pravdivost textu, na který odkazuje (pozn. 66). Nesrozumitelnost v tomto konkrétním případě (ale i jinde) pak zvyšuje synonymní (?) užívání pojmů „migrant“ a „uprchlík“.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Aneta Kučerová odevzdala bakalářskou práci, z níž je patrné, že se tématem zabývala z různých úhlů pohledu. Uvědomuje si, že významnou roli při rozvíjení vzájemných vztahů hraje vnitropolitický kontext v obou zemích. Logicky se věnuje také otázce rozvoje migrační a azylové politiky EU, resp. reakce EU jako celku a jednotlivých členských států na „migrační“, resp. „uprchlickou krizi“ (viz např. italský plán „Migration Compact“). Celkově text nabízí relativně povedené shrnutí „třecích ploch“ mezi Itálií a Rakouskem. Vzhledem k velmi mělkému teoretickému a metodologickému ukotvení se však práce stěží může přiblížit k cíli relevantně posoudit vliv „migrační krize“ na italsko-rakouské vztahy. Tím spíše, že chybí podrobnější vymezení pojmů, se kterými autorka v práci pracuje. Ne zcela přesvědčivé je také zacházení se zdroji a literaturou.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- 1) V čem předložená závěrečná práce podle autorky naplňuje kritéria případové studie? Zvolila vysvětlující, nebo interpretativní přístup?
- 2) Vnímá autorka rozdíl mezi termíny „migrační krize“ a „uprchlická krize“? Pokud ano, jaký? Jak autorka definuje pojem „národní zájem“ (obecně i konkrétně na sledovaném tématu)?
- 3) Jaký vliv na validitu výzkumu měla či mohla mít skutečnost, že autorka nepoužila německojazyčnou literaturu a prameny?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA
(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji ohodnotit známkou „dobře“ v případě, že autorka textu před komisí uspokojivě zareaguje na kritické body tohoto posudku.

Datum: 6. 6. 2017

Podpis:

Michael Dmítrov

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.